

2015. április 29., szerda

P8_TA(2015)0173

Az Európai Ügyészség

Az Európai Parlament 2015. április 29-i állásfoglalása az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))

(2016/C 346/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2013)0534),
 - tekintettel az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló 2014. március 12-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló irányelvre irányuló javaslatra (COM(2012)0363),
 - tekintettel „A szervezett bűnözés, a korrupció és a pénzmosás problémájáról: megvalósítandó intézkedésekre és kezdeményezésekre vonatkozó ajánlások” című, 2013. október 23-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Büntető Igazságszolgáltatási Együttműködés Európai Ügynökségének (Eurojust) létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatra (COM(2013)0535),
 - tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményre (EJEE), az Európai Unióról szóló szerződés 2., 6., és 7. cikkére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájára,
 - tekintettel a büntetőeljárásokban a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogainak megerősítését célzó ütemtervről szóló, 2009. november 30-i tanácsi állásfoglalásra,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, különösen annak 86., 218., 263., 265., 267., 268. és 340. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság időközi jelentésére, valamint a Költségvetési Bizottság és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság véleményére (A8-0055/2015),
- A. mivel a Bizottság által összegyűjtött és elemzett adatok alapján az Unió pénzügyi érdekeit érintő gyanított csalások átlagosan évente 500 millió eurót tesznek ki, bár jó okkal feltételezhető, hogy évente körülbelül 3 milliárd euró tekintetében merül fel a csalás kockázata;
- B. mivel a vádemelés aránya alacsony – a 2006 és 2013 közötti nyolc évben körülbelül 31 % – az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) tagállamokhoz címzett igazságügyi vonatkozású ajánlásaihoz képest; mivel az Európai Ügyészség egyik célja e jelentős eltérés áthidalása;
- C. mivel bizonyos tagállamok esetleg kevésbé hatékonyak az EU pénzügyi érdekeit érintő csalás felderítése és üldözése tekintetében, ezáltal károsítva az Unió költségvetéséhez hozzájáruló valamennyi tagállam adófizetőit;
- D. mivel 2014. március 12-i állásfoglalásában a Parlament a Tanácsot az állandó információáramlás és a folyamatos konzultáció révén a jogalkotási munkába való nagymértékű bevonásra kérte;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0234.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0444.

2015. április 29., szerda

- E. mivel az eltérő tagállami jogrendszerek, jogi hagyományok, bűnüldözési és igazságügyi rendszerek nem hátráltathatják vagy veszélyeztethetik a csalással és az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekményekkel szembeni küzdelmet;
- F. mivel a szervezett bűnözés a terrorizmust is finanszírozza, és a bűnözői csoportok csalással pénzt gyűjtenek;
- G. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 86. cikke lehetővé teszi az Európai Ügyészség hatáskörének kiterjesztését az uniós dimenziójú bűncselekményekre; mivel ezt a lehetőséget a Tanács figyelembe veheti, miután az Európai Ügyészséget létrehozták és az jól működik;
1. megerősíti azt a határozott szándékát, hogy foglalkozzon az Európai Ügyészség létrehozásával kapcsolatos prioritásokkal, és hogy meghatározza azokat az elveket és feltételeket, amelyek mellett egyetértését megadhatja;
 2. ismételten hangsúlyozza a 2014. március 12-i állásfoglalásával elfogadott korábbi időközi jelentésben foglaltakat, és törekszik arra, hogy a tanácsi vita legutóbbi fejleményei nyomán ezeket kiegészítse és naprakésszé tegye;
 3. felhívja a Tanácsot, hogy biztosítsa az átláthatóságot és a demokratikus legitimitást a Parlament teljes körű tájékoztatása és a Parlamenttel való rendszeres konzultációk révén; arra sürgeti a Tanácsot, hogy az Európai Ügyészségről szóló rendelet elfogadásával való egyetértés biztosításának előfeltételeként a Parlament nézeteit vegye megfelelően figyelembe;
 4. emlékeztet arra, hogy az Európai Ügyészségnek az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásokhoz kapcsolódó bűncselekmények tekintetében kell hatáskörrel rendelkeznie; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy az érintett bűncselekményeket az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló javasolt irányelv (az úgynevezett PIF-irányelv) fogja meghatározni; felhívja a Tanácsot, újítsa meg erőfeszítéseit a PIF-irányelvre vonatkozó megállapodás elérése tekintetében az Európai Ügyészség létrehozása érdekében, ugyanakkor elismeri a társjogalkotók PIF-irányelv elfogadására irányuló tárgyalásai során elért előrelépést;
 5. úgy véli, hogy innovatív megközelítésre van szükség az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás elkövetőivel szembeni nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatásához, valamint bíróság elé állításukhoz annak érdekében, hogy növekedjen a csalás elleni küzdelem hatékonysága, a visszafizetés aránya és az adófizetők EU intézményeibe vetett bizalma;
 6. létfontosságúnak tartja annak biztosítását, hogy létrejöjjön egy egységes, erős, független Európai Ügyészség, amely képes az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekmények elkövetőivel szembeni nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatására, valamint bíróság elé állításukra, úgy véli továbbá, hogy bármely ennél gyengébb megoldás az Unió költségvetését károsítaná;

A független Európai Ügyészség

7. hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyészség felépítésének teljes mértékben függetlennek kell lennie a nemzeti kormányoktól és az uniós intézményektől, valamint védelmet kell élveznie a politikai befolyással és nyomásgyakorlással szemben; felszólít ezért az európai főügyész és helyettesei, az európai ügyészek és a delegált európai ügyészek kiválasztására és kinevezésére irányuló eljárások nyitottságára, objektivitására és átláthatóságára; úgy véli, hogy az összeférhetlenségek megakadályozása érdekében az európai ügyész tisztségét teljes munkaidőben ellátandó tisztséggént kell betölteni;
8. hangsúlyozza a Parlament részvételének fontosságát az európai ügyészek kinevezésére irányuló eljárásokban, és nyílt versenyvizsgát javasol a feddhetetlenség, szakmaiság, tapasztalat és készségek tekintetében a szükséges kritériumoknak megfelelő jelöltek számára, úgy véli, hogy az Európai Ügyészeket a Tanácsnak és a Parlamentnek közös megegyezéssel kell kineveznie a Bizottság által összeállított szűkített lista alapján, egy független szakértői testület általi értékelést követően, amelynek tagjait elismert szakértelemmel rendelkező bírák, ügyészek és ügyvédek közül választják; az európai főügyészt ugyanezen eljárásnak megfelelően kell kinevezni, miután őt a Parlament meghallgatta;

2015. április 29., szerda

9. úgy véli, hogy a kollégium tagjait az Európai Unió Bíróságának határozata nyomán, a Tanács, a Bizottság, a Parlament és/vagy az európai főügyész kérelmére kell felmenteni;
10. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatoknak megfelelően be kell vonniuk a nemzeti igazságügyi önszabályozó testületeket a delegált európai ügyészek kinevezési eljárásaiba;
11. üdvözli a tanácsi szövegben foglalt azon rendelkezést, hogy az új szerv által végzett tevékenységek folyamatos értékelésének garantálása érdekében évente jelentést terjesztenek az uniós intézmények elé; felszólítja a Tanácsot annak biztosítására, hogy az éves jelentés többek között tartalmazzon részletes adatokat a nemzeti hatóságoknak az Európai Ügyésséggel való együttműködés iránti hajlandóságáról;

Az Európai Ügyésség és a nemzeti hatóságok hatásköreinek világos elhatárolása

12. úgy véli, hogy az Európai Ügyésség és a nemzeti hatóságok közötti hatáskörmegosztásra vonatkozó szabályokat egyértelműen meg kell határozni a működési szakaszt érintő bizonytalanságok vagy félreértelműségek elkerülése érdekében: az Európai Ügyésség hatásköreinek az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló irányelv szerint az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalásnak minősülő bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozásra és vádhatósági feladatok ellátására kell kiterjednie; úgy véli, hogy mielőtt a nemzeti hatóságok saját nyomozásait megindítanák, először az Európai Ügyésségnek kell határoznia arról, hogy hatáskörrel rendelkezik-e egy adott ügyben, hogy el lehessen kerülni a kevésbé hatékony párhuzamos nyomozásokat;

13. kitart amellett, hogy az esetlegesen az Európai Ügyésség hatáskörébe tartozó bűncselekménnyel kapcsolatban nyomozást folytató nemzeti hatóságok kötelesek legyenek tájékoztatni az Európai Ügyésséget az ilyen nyomozásokról; ismét hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyésség függetlenségének és eredményességének biztosítása érdekében az Európai Ügyésséget fel kell hatalmazni az ilyen nyomozások átvételére akkor, ha megítélése szerint ez indokolt;

14. megismétli, hogy az Európai Ügyésség hatásköre csak azokban az esetekben terjedhet ki az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekményeken túl más bűncselekményekre, ha teljesülnek az alábbi kumulatív feltételek:

- a) egy adott cselekmény egyszerre minősül az Unió pénzügyi érdekeit sértő és egyéb bűncselekménynek; valamint
- b) az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekmény a meghatározó, az egyéb bűncselekmény pedig csupán járulékos; valamint
- c) az egyéb bűncselekmény ki lenne zárva az újabb eljárás indítása vagy azzal kapcsolatban a büntetés kiszabása alól, amennyiben nem az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekménnyel együtt indítanának miatta eljárást és hoznának ítéletet;

úgy véli továbbá, hogy amennyiben az Európai Ügyésség és a nemzeti bűnüldöző hatóságok között a hatáskör gyakorlásával kapcsolatban vita merül fel, az Európai Ügyésségnek kell határoznia központi szinten arról, hogy ki folytassa le a nyomozást illetve a vádhatósági eljárást; úgy véli továbbá, hogy a hatáskört megállapító határozattal szemben az említett kritériumokkal összhangban minden esetben lehetővé kell tenni a bírósági felülvizsgálatot;

Hatékony felépítés az ügyek hatékony kezelése érdekében

15. sajnálatosnak tartja, hogy a tagállamok jelenleg a kollégiumkénti felépítés lehetőségét vizsgálják a Bizottság által eredetileg javasolt hierarchikus felépítés helyett, e tekintetben úgy véli, hogy a büntetőeljárás megindítására vonatkozó határozatot, a joghatóság megválasztására, az eljárás megszüntetésére és a büntetőjogi igény érvényesítéséről való lemondásra vonatkozó határozatokat központi szinten, a tanácsoknak kell meghozniuk;

16. hangsúlyozza, hogy a tanácsoknak vezető szerepet kell játszaniuk a nyomozásokban és a vádhatósági eljárásokban, és tevékenységük nem korlátozódhat pusztán a koordinációs feladatokra, hanem felügyelniük kell az adott terület delegált európai ügyészeinek munkáját is;

17. aggodalmát fejezi ki azonban a központi hivatal európai ügyésze és az ezen európai ügyész tagállamában indított eljárás közötti automatikus kapcsolat miatt, mivel ez nyilvánvaló hiányosságokhoz vezethet az ügyészek függetlensége tekintetében és az egyenletes ügyelosztás szempontjából;

2015. április 29., szerda

18. felhív ezért a központi szintű hivatal munkaterhének racionális szervezésére; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy az ügyek tanácsok közötti elosztása rendszerének előre meghatározott és objektív szempontokat kell követnie; felveti továbbá, hogy egy későbbi szakaszban elképzelhetővé válhat a tanácsok szakosodása;

19. meggyőződése, hogy a nemzeti bűntüldözési rendszerekkel kapcsolatban szükséges tudást, tapasztalatot és szakértelmet az Európai Ügyészség központi hivatalának személyzete is biztosítani fogja;

Nyomozati intézkedések és a bizonyítékok elfogadhatósága

20. felhívja a jogalkotót, hogy határokon átnyúló ügyekben az Európai Ügyészség nyomozati intézkedéseire vonatkozó engedély beszerzése tekintetében biztosítson egyszerűsített eljárásokat, azon tagállamok jogának megfelelően, ahol a kérdéses intézkedést végrehajtják; emlékeztet arra, hogy a társjogalkotók a büntetőügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról szóló 2014/41/EU irányelvben elfogadták azokat a kritériumokat, amelyek esetén a tagállamok a kölcsönös elismerés elve alapján nyomozati intézkedéseket kérhetnek; úgy véli, hogy az Európai Ügyészség által engedélyezendő nyomozati intézkedések tekintetében is ugyanezeket a kritériumokat kell alkalmazni, különösen a megtagadás indokait illetően;

21. felhívja a Tanácsot, hogy az EUSZ 6. cikkével, az Európai Unió Alapjogi Chartájával és az emberi jogok európai egyezményével összhangban biztosítsa az Európai Ügyészség által a vonatkozó európai és nemzeti jogszabályok maradéktalan tiszteletben tartása mellett beszerzett bizonyítékok Unió-szerte való elfogadhatóságát, mivel ez a vádhatósági eljárások eredményességéhez nélkülözhetetlen;

22. ismételten hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az Európai Ügyészség tevékenyen felkutasson minden releváns – akár terhelő, akár mentő – bizonyítékot; kitarat emellett továbbá, hogy a vádlottak vagy gyanúsítottak számára az Európai Ügyészség által végzett nyomozással kapcsolatban biztosítani kell bizonyos jogokat a bizonyítékok tekintetében, így különösen:

- a) a gyanúsítottaknak vagy vádlottaknak biztosítani kell azt a jogot, hogy bizonyítékot terjesszen az Európai Ügyészség elé;
- b) a gyanúsítottaknak vagy vádlottaknak jogot kell biztosítani annak kérelmezésére, hogy az Európai Ügyészség a nyomozás szempontjából releváns valamennyi bizonyítékot szerezz be, többek között hogy szakértőket rendeljen ki és tanúkat hallgasson ki;

23. úgy véli, hogy tekintettel arra, hogy az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó, határokon átnyúló bűncselekmények esetében többszörös joghatóság merülhet fel, mindenképpen gondoskodni kell arról, hogy az európai ügyészek, a delegált európai ügyészek és a nemzeti vádhatóságok az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekményekhez kapcsolódó vádhatósági eljárások tekintetében teljes körűen tiszteletben tartsák a *ne bis in idem* elvet;

A bírósági felülvizsgálat lehetősége

24. megerősíti, hogy a bírói jogorvoslathoz való jogot mindig érvényesíteni kell az Európai Ügyészség tevékenységével kapcsolatban, és elismeri azt is, hogy az Európai Ügyészségnek hatékonyan szükséges működni; úgy véli ezért, hogy lehetővé kell tenni, hogy az Európai Ügyészség által hozott bármely határozat az illetékes bíróság általi bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhesse; hangsúlyozza, hogy a tanácsok határozataival, például a vádhatósági eljárás tekintetében a joghatóság megválasztására, az eljárás megszüntetésére, az ügy átcsoportosítására vagy a büntetőjogi igény érvényesítéséről való lemondásra vonatkozó határozatokkal szemben biztosítani kell az uniós bíróságok általi felülvizsgálat lehetőségét;

25. úgy véli, hogy a bírósági felülvizsgálat szempontjából a tagállamok illetékes bíróságai előtt az Európai Ügyészséget a vádhatósági feladatai körében elfogadott valamennyi nyomozati és egyéb eljárási intézkedése tekintetében nemzeti hatóságnak kell tekinteni;

A gyanúsítottak és vádlottak jogainak koherens védelme

26. emlékeztet arra, hogy az új ügyészségnek tevékenységét a gyanúsítottaknak és a vádlottaknak az EUSZ 6. cikkében, az EUMSZ 16. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogai, továbbá a büntetőeljárásokban a gyanúsítottak vagy vádlottak eljárási jogaira és a személyes adatok védelmére vonatkozóan már elfogadott uniós szintű jogszabályokban meghatározott jogai teljes tiszteletben tartásával kell ellátnia;

2015. április 29., szerda

27. megerősíti, hogy a költségmentességről szóló jövőbeli irányelvet ugyanolyan módon alkalmazni kell azokra a gyanúsítottakra vagy vádlottakra is, akikkel szemben az Európai Ügyészség folytat nyomozást vagy vádhatósági eljárást; felszólítja a tagállamokat, hogy uniós irányelv hiányában a vonatkozó nemzeti jogszabályokkal összhangban gondoskodjanak a költségmentességhez való tényleges hozzáférésről;

28. hangsúlyozza, hogy minden gyanúsítottnak vagy vádlottnak, akivel szemben az Európai Ügyészség folytat nyomozást vagy vádhatósági eljárást folytat, joga van személyes adatai védelméhez; hangsúlyozza e tekintetében, hogy a személyes adatok Európai Ügyészség általi kezelésére vonatkozniuk kell a 45/2001/EK rendeletnek; hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló tanácsi rendeletben foglalt, adatkezelésre vonatkozó bármely különös rendelkezés csak kiegészítheti és pontosíthatja a 45/2001/EK rendelet rendelkezéseit, és csak a szükséges mértékben;

29. ismét megerősíti, hogy határozott szándékában áll az Európai Ügyészség létrehozása és az Eurojust reformja, a Bizottság mindkét javaslatában előirányzottak szerint; kéri, hogy a Bizottság igazítsa ki a kollégiumi struktúra költségvetési hatására vonatkozó becsléseket; kéri az Eurojust, az Európai Ügyészség és az OLAF közötti viszonyok egyértelművé tételét, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében betöltött szerepük elhatárolható legyen; kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vizsgálják meg ezen ügynökségekkel kapcsolatban egy integráltabb megközelítés lehetőségét a nyomozások hatékonyabbá tétele érdekében;

o

o o

30. sürgeti a Tanácsot, hogy kövesse a fent említett ajánlásokat, és kiemeli, hogy az előbbieken említett feltételek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a Parlament egyetértését adja a Tanács rendelettervezetéhez;

31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.
